

Raportin kirjoittaja on hankkeen toteuttaja
kirjastonhoitaja Ulla Rastas

24.8.2012

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PI 36
00521 HELSINKI

Hankkeen nimi: Lähe mun kaa kirjastoon

Karkkilan kaupunginkirjasto haki vuonna 2011 avustusta lasten ja nuorten lukuharrastuksen tukemiseen. Lähe mun kaa kirjastoon – hankkeen tavoitteena oli tukea perheitä ja niiden lähiverkostoja lasten lukuharrastuksen tukemisessa sekä saada kirjasto osaksi lasten ja nuorten arkea. Tarkoituksena oli myös kertoa eri tilaisuuksissa lukemisen merkityksestä lasten kehityksessä.

Tuloksena haluttiin saada kirjastosta lapsille, nuorille ja heidän verkostoilleen kiva paikka, jotta lasten ja nuorten aktiivinen kirjaston käyttö ja monipuolinen lukeminen lisääntyisi.

Haimme avustusta 6300 € ja saimme 30.5.2011 päivätyllä päätöksellä 2500 euroa. Hanke toteutettiin alkuperäisen suunnitelman laajuudessa ja tämän raportin kustannukset ovat siis sen mukaiset.

1. Hankkeen suunnittelu ja toteutus

Toteutustavoiksi valittiin kirjallisen materiaalin tuottaminen lukemisen merkityksestä lapsen kehityksessä sekä kirjallisen materiaalin pohjalta paikallislehdistölle lähetettävät tiedotteet. Toimintatapoina olivat myös kirjastossa järjestettävät tapahtumat sekä kouluilla tapahtuvat kirjavinkkaukset. Lasten- ja nuortenkirjaston kehittämiseksi käyttäjien toiveiden mukaisesti perustettiin lasten ja nuorten kirjastoraati. Tämä tosin ei liittynyt alkuperaiseen suunnitelmaan, mikä lisääkin jonkin verran koko hankkeen kustannuksia.

1.1. Hankkeessa tuotettu aineisto

Yhteistyötahoja varten suunniteltiin esitteitä ja julisteita, joita jaettiin neuvolan, päiväkotien, eskareiden ja koulujen kautta lapsille ja heidän verkostoilleen. Aineisto oli jaossa myös kirjastossa. Aineiston pohjalta kirjastonhoitaja Ulla Rastas kävi vanhempainilloissa kertomassa lukemisen merkityksestä lapsen kehityksessä.

Hankkeen aineisto on osittain tämän raportin liitteenä ja se on myös luettavissa sähköisen raportin punaisten linkkien kautta.

- [Lähe mun kaa kirjastoon!-esite](#) (liite 1.)
- [Lähe mun kaa kirjastoon-juliste](#) (liite 2.)
- [Lukemisen ilo](#) - moniste, joka käsittelee lukemisen merkitystä pienten lasten kehityksessä. Moniste sopii neuvoloiden, päiväkotien, perhepäivähoitajien sekä esikoululaisten ja ekaluokkalaisten parissa toimiville henkilöille sekä pienten lasten vanhemmille ja lähiverkostoille (liite 3.)

www.karkkila.fi

Hankeraportti

- [Lukemisen ilo, seinätaulu](#) ja sen pohjalta laaditut mobiilit [Mobiili 1](#), [Mobiili 2](#) ja [Mobiili 3](#) Lukemisen ilo pikkujuliste, jota esim. neuvolan terveydenhoitajat käyttivät puhuessaan vanhempien kanssa neuvolakäynneillä lukemisen merkityksestä lapsen kehityksessä (liite 4.)
- [Lukemisen ilo, diaesitys](#), jota käytettiin vanhempainilloissa.
- [Lukutottumukset ja lukuharrastus](#) - moniste, jossa käsitellään lukuharrastuksen kehittymistä ja merkitystä nuorten kehityksessä. Moniste sopii lähinnä ala- ja yläasteikäisten parissa toimiville henkilöille sekä nuorten vanhemmille ja lähiverkostoille (liite 5.)
- [Lukutottumukset ja lukuharrastus, diaesitys](#)

[YLE:n sivulla](#) voit kuunnella puolen tunnin mittaisen ohjelman lukemisen merkityksestä – saimme Yleltä luvan käyttää tätä aineistoa hyväksemme.

[Karkkilan kaupunginkirjaston tervehdys ekaluokkalaisille ja heidän vanhemmilleen](#) Vihkosessa kerrotaan lukemisen merkityksestä lapsen kielen kehityksessä. Lukin lukupuusta löytyy kirjavinkkejä ekaluokkalaisille sopivista kirjoista sekä kirjastokorttihakemus ohjeineen (liite 6.)

1.2. Tiedotteet ja jutut paikallislehdille

Karkkilan Tienoo ja Karkkilalainen julkaisivat lähes kaikki lehdille toimittamamme tiedotteet. Pienellä paikkakunnalla lehdet ovat hyvä tiedotuskanava. Vanhemmat sekä muut lapsia lähellä olevat verkostot lukevat niitä hyvin. Myös lapset itse kertoivat, että he saavat tiedon kirjaston tapahtumista ja toiminnasta parhaiten lehtijuttujen kautta, kun vanhemmat lukevat ne ja kertovat sitten heille niistä.

[Lähe mun kaa kirjastoon - kesäpuuhaa kirjastosta \(7.6.2011\)](#)

[Kirjaston satutunneilta eväitä lapsen sanavaraston kehitykselle \(5.9.2011\)](#)

[Tule lapsesi kanssa kehittävien pelien äärelle kirjastoon! 19.9.2011](#)

[Lasta itseä kiinnostava teksti houkuttelee lukemaan \(21.9.2011\) \(liite 7.\)](#)

[Lasten ja perheiden kirjastolauantai \(12.10.2011\)](#)

[Lapset ja nuoret kutsutaan kehittämään kirjastoa! \(24.11.2011\)](#)

[Poikien \(ja tyttöjenkin\) lukuharrastuksesta \(17.1.2012\)](#)

Linkki: [Satutunneille kaivataan lapsia \(Karkkilalainen 25.1.2012, sivu 5\)](#)

[Lasten ja nuorten kirjastoraati järjestää kirjastossa Risto Rappääjä-tapahtuman 9.2.2012 klo 17-19 \(30.1.2012\)](#)

Linkki: [Vampyyrit 6 - Potter 0 \(Karkkilalainen 1.2.2012, sivu 7\) \(liite 8.\)](#)

[Virpoi, varpoi vitsasil - näyttely pääsiäisen perinteistä kirjastossa \(14.3.2012\)](#)

[Pääsiäisnoitien varaslähtö-tapahtuma Karkkilan kirjastossa la 31.3.2012 klo 10-14 \(23.3.2012\)](#)

Kirjaston lähettämien juttujen lisäksi paikallislehdet tekivät itse juttuja mm. Nuorten kirjastoillasta. Jutut ovat myös raportin liitteissä.

1.3. Yhteistyö eri tahojen kanssa sekä vanhempainillat

Jaomme hankkeen aineistoja koteihin neuvolan, päiväkotien sekä koulujen reissuvihkojen kautta. Ilahduttavaa oli, että neuvola otti käyttöön aineiston pohjalta laminoidut mobiilit ([Mobiili 1](#), [Mobiili 2](#) ja [Mobiili 3](#)) keskustellessaan vanhempien kanssa neuvolakäynneillä.

www.karkkila.fi

Hankeraportti

Vanhempainilloissa vierailtiin syksyn 2011 aikana 3 kertaa. Yllättävää oli, että koulut eivät olleet enempää kiinnostuneita ottamaan kirjastoa mukaan vanhempainiltoihin. Syyinä oli se, että opettajilla oli itsellään niin paljon vanhempainilloissa käsiteltäviä asioita, jottei kirjastolle sitten riittänyt aikaa.

Tulevien ekaluokkalaisten vanhemmille jaettiin kouluun tutustumispäivänä toukokuussa 2012 Karkkilan kaupunginkirjaston tervehdys ekaluokkalaisille ja heidän vanhemmilleen – vihkonen (liite 6).

1.4. Kirjastoraati

Kirjasto kutsui marraskuussa 2011 halukkaita lapsia ja nuoria kirjastoraatiin pohtimaan ja ideoimaan kirjaston toimintaa, jotta se olisi entistä kivempi paikka lasten ja nuorten arjessa.

Kirjastoraadissa pohditaan mm. minkälaisia tapahtumia lapset ja nuoret haluaisivat joko kirjaston tai nuorten itsensä järjestäminä. Raatilaiset pääsevät myös vaikuttamaan kirjaston aineistovalintoihin. Raatilaiset toimivat myös karkkilalaisten lasten ja nuorten yhdyshenkilöinä kirjastoon päin ja toisaalta kirjasto saa tiedotettua omasta toiminnastaan raatilaisten kautta (liite 9).

Kirjasto järjesti yhdessä raatilaisten kanssa hankkeen aikana 2 tapahtumaa: Risto Räppääjä-tapahtuman ja Pääsiäisnoitien varaslähtö-tapahtuman. Raatilaisten toiveiden mukaisesti lastenosastolle laitettiin esille hankintatoivelista sekä kesällä 2012 uusittiin lasten- ja nuorten osaston kaikki opasteet. Opasteet kirjoitettiin suuraakkosin ja suurta kirjainkokoa käyttäen, ja niiden teksteissä käytettiin lasten itsensä käyttämää kieltä.

1.5. Hankkeen tapahtumat

Syksyllä 2011 järjestettiin Nuorten kirjastoilta sekä Lasten ja perheiden kirjastolauantai. Molempien tapahtumien vetonaulaksi löytyi Karkkilaan muuttanut kirjailija ja kääntäjä Annika Eräpuro. Tapahtumat onnistuivat hyvin ja kirjasto sai paljon positiivista palautetta niistä.

Tapahtumien julisteet ja lehtiartikkelit ovat raportin liitteenä ja luettavissa myös alla olevien linkkien kautta (liitteet 10-11).

[Nuorten kirjastoilta](#)

Kirjailija Annika Eräpuro kertoi nuorille omakohtaisia kokemuksia kirjojen kirjoittamisesta, suomentamisesta ja esitteli omia mielikirjojaan. Nuorilla oli myös tilaisuus jutella kirjailijan kanssa!

[Lasten ja perheiden kirjastolauantai](#)

Lastenkirjailija Annika Eräpuro jutteli lasten kanssa kirjoistaan. Annika ja lapset sepittivät tapahtumasta myös hauskan [tarinan](#). Veturinkuljettaja Tarmo vei lapset kirjastoseikkailulle! Lapsille järjestettiin päivän aikana myös tiedonhakukilpailu.

Syksyllä 2011 kirjastoon hankittiin myös lautapelejä sekä muita lasta kehittäviä pelejä, joita lapset voivat pelata kirjastossa. Lapsille ja perheille järjestettiin myös tutustumisilta näihin peleihin teemalla [Tule lapsesi kanssa kehittävien pelien äärelle kirjastoon!](#) Oppimiskonsultti Virpi Aho ohjasi lapsia vanhempien kehittävien pelien pelaamisessa.

www.karkkila.fi

Keväällä 2012 järjestettiin yhdessä lasten ja nuorten kirjastoraadin kanssa 2 tapahtumaa.

Risto Rappääjä-tapahtuman vetonaulana oli Risto Rappääjä-pukuun pukeutunut kirjastoraatilainen. Pääsiäisnoitien varaslähtö-tapahtumassa noidat virpoivat kirjaston asiakkaita ja asiakkaat askartelivat virpoja nuorten kirjastoraatilaisten opastuksella. Karkkilan karjalaiset r.y.:stä oli myös henkilö kertomassa lapsille ja nuorille vanhoista pääsiäisperinteistä.

Lisätietoa seuraavien linkkien kautta:

[Lasten ja nuorten kirjastoraati järjestää kirjastossa Risto Rappääjä-tapahtuman 9.2.2012 klo 17-19 \(30.1.2012\) \(liite12.\)](#)

[Pääsiäisnoitien varaslähtö-tapahtuma Karkkilan kirjastossa la 31.3.2012 klo 10-14 \(23.3.2012\) \(liite 13.\)](#)

Hankkeen tapahtumiin osallistujat:

- * Nuorten kirjastoilta 18 nuorta ja yksi opettaja
- * Lasten ja perheiden kirjastolauantai 23 lasta ja heidän huoltajat, kävijöitä kaiken kaikkiaan oli kaksinkertainen määrä normaaliin lauantaihin verrattuna eli n. 100 enemmän.
- * Risto Rappääjä tapahtuma 80 lasta ja nuorta sekä heidän vanhempia
- * Pääsiäisnoitien varaslähtö 80 lasta ja kävijöitä n. 200 enemmän kuin yleensä lauantaisin

1.6. Vinkkaukset

Ohjattuja kirjastokäyntejä vinkkauksineen toteutettiin koulujen toiveiden mukaan seuraavasti:

	syksy 2011	kevät 2012
Päiväkodit	1 ryhmä, 22 oppilasta	3 ryhmää, 47 oppilasta
Eskarit	4 ryhmää, 70 oppilasta	3 ryhmää, 41 oppilasta
Pienluokka	1 ryhmä, 11 oppilasta	
1-2- luokille	2 luokkaa, 25 oppilasta	2 luokkaa, 56 oppilasta
3-4- luokille	1 luokkaa, 32 oppilasta	3 luokkaa, 70 oppilasta
5-6- luokille	3 luokkaa, 45 oppilasta	2 luokkaa, 46 oppilasta
Yläaste	2 luokkaa, 35 oppilasta	
Yhteensä	13 ryhmää, 240 oppilasta	13 ryhmää, 260 oppilasta

Yhteensä koko hankkeen aikana ohjattuja kirjastokäyntejä järjestettiin 26 ryhmälle ja 500 oppilaalle.

2. Hankkeen tuloksia

Tapahtumiin osallistujat yhteensä n. 400 henkilöä
Kirjastokäyntejä koulu- ja päiväkotiryhmille 26 ryhmälle
500 oppilaalle

Hankkeessa tuotettiin paljon aineistoa, jota voidaan käyttää myöhemmin lukuharrastuksen edistämisessä.

www.karkkila.fi

Hankeraportti

Hankeavustuksen turvin on pystytty tekemään koulujen, päiväkotien, neuvolan ja perheiden kanssa yhteistyötä entistä enemmän. Kirjasto lukuharrastuksen edistäjänä on saanut myös runsaasti näkyvyyttä lehdissä ja karkkilalaisten keskuudessa on lisääntynyt selvästi positiivinen mielikuva Karkkilan lastenkirjastosta. Tämä näkyy lastenosaston lainauksien lisääntymisenä sekä lisääntyvinä kirjastokäynteinä.

Vuonna 2011:

- lastenosaston kirjalainat ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna n. 8 %.
- Karkkilassa jokainen 0-15-vuotias lapsi lainasi 36,7 kirjaa; (Lukki-kirjastot=34,2, Uusimaa 27,4 ja koko maa 33,0).

3. Kustannukset

Aineistojen suunnittelu ja tiedottaminen

- Lukemisen ilo ja Lukutottumukset ja lukuharrastus	21 h x 23 €	483,00 €
- Esitteet ja julisteet, mobiilit		
- Aineistojen ja esitteiden toimittaminen eri tahoille		
- Hankkeen esittely yht.työtahoille	22 h x 23 €	506,00 €
- Karkkilan kaupunginkirjaston tervehdys	15 h x 23 €	345,00 €
- Lehtikirjoitukset	24 h x 23 €	552,00 €

Tiedotteet ja jutut paikallislehdille 12 h x 23 € 276,00 €

Yhteistyö eri tahojen kanssa sekä vanhempainillat

- vanhempainillat 6 h x 23 € 138,00 €

Hankkeen tapahtumat

- suunnittelu, markkinointi, toteutus	166 h x 23 €	2507,00 €
- palvelujen ostot		520,00 €

Vinkkaukset

- toteutus 94 h x 23 € 2162,00 €

Kirjastoraati

- suunnittelu ja käynnistys 20 h x 23 € 460,00 €

Yhteensä 7949,00 €

Yhteenvedona: Hankkeen tapahtumiin ja vinkkauksiin osallistui n. 900 henkilöä. Työaika hankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen kului yhteensä 380 tuntia. Kokonaiskustannukset osallistujaa kohden oli n. 8,8 €; työaika kului vastaavasti n. 25 min. / osallistuja. Kirjaston näkyvyys kouluissa ja lehdistössä projektin aikana on lisännyt perheiden kirjastokäyntejä. Hanke lisäsi oppilaiden ja perheiden käyntejä kirjastossa ja näin lukuharrastus lisääntyi. Tämä on näkynyt myös lasten- ja nuorten osaston lainamäärien lisääntymisenä.

Hankeavustuksen (2500 €) turvin pystyimme hankkimaan ulkopuolisen kirjailijavieraan osaan tapahtumista sekä sijaisapua kirjastonhoitaja Ulla Rastaan tilalle asiakaspalveluun.

Liitteet 13 kpl

www.karkkila.fi